

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาบทบาทการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งผู้วิจัย ได้นำเสนอเนื้อหาในบทนี้ตามลำดับ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวม ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ใช้ประชากรทั้งหมด จากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2546 จำนวน 10 ตำบล ทั้งหมด 153 คน แบ่งเป็น

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร
ขนาดเล็ก	41
ขนาดกลาง	84
ขนาดใหญ่	28
รวม	153

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อจำแนกตามตำแหน่งของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับการศึกษา และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนางาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) จำแนกค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ในองค์ประกอบ 5 งาน คือ งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน งานให้บริการแก่ชุมชน งานร่วมกิจกรรมของชุมชน งานให้ชุมชนร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและงานเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อต้องการให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างและตรวจสอบคุณภาพ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
2. กำหนดนิยามศัพท์ และขอบเขตของเนื้อหา สร้างแบบสอบถาม และข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้วิจัยพิจารณาดังนี้
 - 3.1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
 - 3.2 เป็นนักบริหารการศึกษา

3.3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามทั้งฉบับมาตรวจสอบให้คะแนนและค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค ได้ค่าเท่ากับ 0.9858 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง
5. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอความอนุเคราะห์จากปลัดตำบลด้วยตนเอง ให้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 153 ฉบับ โดยประสานงานให้รวบรวมส่งคืนภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามจากสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละตำบลด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในโปรแกรม SPSS for Windows โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
2. นำข้อมูลที่สมบูรณ์มาลงรหัส และบันทึกข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์
3. ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสถิติและวิจัยของสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าดังต่อไปนี้

3.1 หาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไป ของแบบสอบถาม

3.2 หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตอนที่ 2 บทบาทการพัฒนางาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นรายชื่อ รายด้านและโดยรวม

โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีบทบาทการพัฒนามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีบทบาทการพัฒนามาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีบทบาทการพัฒนาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีบทบาทการพัฒนาน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีบทบาทการพัฒนาน้อยที่สุด

3.3 เปรียบเทียบบทบาทการพัฒนางานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีตำแหน่งต่างกัน คือตำแหน่งคณะกรรมการฝ่ายบริหารกับตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และระดับการศึกษาต่างกัน คือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป โดยค่าที (t-test)

3.4 เปรียบเทียบบทบาทการพัฒนางานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ANOVA) และถ้าการทดสอบ F แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') และการทดสอบของ Dunnett

4. ข้อเสนอแนะของแบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและจัดลำดับความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนของรายการใด}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

1.2 หาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2543 : 248)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน
 n แทน จำนวนตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 71)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 เปรียบเทียบบทบาทพัฒนางานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้ ค่าที (t-test) โดยใช้สูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2539 : 214) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤต
 จากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 ตามลำดับ
 n_1, n_2 แทน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

2.2 เปรียบเทียบการพัฒนางานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F	แทน	จากการแจกแจงแบบ F
MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.3 พบว่าการทดสอบ F แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') โดยใช้สูตร (กานดา พูนลาภทวี 2539 : 264)

$$S = \sqrt{(k-1)F(k-1, n-k)} \sqrt{MSW \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ F	แทน	ที่มีนัยสำคัญที่ชั้นความอิสระ K-1
N	แทน	จำนวนตัวอย่าง
n_i, n_j	แทน	ขนาดของตัวอย่างในกลุ่ม i และ j ตามลำดับ
k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 117) โดยใช้สูตร

$$IC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ
n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2 หาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (พวงรัตน์ ทวี
รัตน์ 2538 : 125-126) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_i แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 s_t แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ